

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Hedden September' 2-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Német Ország.

Pruszsus Oberster Báró Massenbachnak elfogattatásáról 's Berlinbe lett vitettetéséről további tudósításokat is találunk a' külső levelekben, tsak a' dolog' okát nem olvassuk egyikben is. — Mint a' *Moguntziai* újság beszéll, Báró *Massenbach* ezen történet előtt *Heidelbergában* járván, ott is már az a' kedvetlenség érte vala, hogy onnét a' Politziai előljárók eligazították, a' melly méltatlan ezenvedésért ő, mint maga kifejezi, Jul. 12-dikén *Frankfurtban* egy kérelmet terjesztett a' Német Szövetség' eleibe, 's itt történt végezetre elfogattatása. Azt mondja ezen Szövetség' eleibe terjesztett írásában, hogy ő a' Heidelbergai Előljáróknak engedelmeskedni kívánt ugyan: hanem a' történetet, melly a' Német országai köz jót emnyire illeti, a' Szövetség' eleibe terjeszteni jónak találja, mint a' melynek szent kötelessége az, hogy az efféle személyes meg háttatás ellen minden alattvalókat védelmezen, 's a' Szövetség' Aktájának rendelkezit fenntartassa. Az ő kéro' levele mellé vagynak téve az az írás, melynél fogva ötlet a' Heidelbergai politziai igazgatószeék onnét eligazította, 's egy kéro' levél, mellyel ő ezért a' Nagy Hertzeghez folyamodott, de a' mellyel is egyebet nem nyerhetett, hanem tsak azt, hogy még néhány napokig Heidelbergában tartózkodhassék. Említi kéro' levelében, hogy *Heidelbergába* való utozásának tsak az a'

czélja lett volna, hogy a' második fiát vite oda tanulni (az első az utóbbi Frantzia háborúban elesett).

Ezt a' Bárót éjjel éjsfeltájban fogták-el Frankfurtban a' Romai Császár nevű vendégfogadóban a' hol szállva volt. Egy Fränkfurti politziai tiszt, egy Pruszsus katonaliszt, 's hat Fränkfurti köz katonák, lepték-meg a' szállását. Eleinten senyegetődzött, hogy védelmezni fogja magát pistolyaival, melyre nézvè a' szoba' ajtaja betöretett, 's Pruszsus Kapitány Kölichen a' Király' parantsolatját néki meg mutatván ennek engedelmeskedett. A' nevezett Kapitány tsak ez nap' déltájba érkezett vala Frankfurtba Királyának a' Magistratushoz szólló kikéro' levelével (*requisitiojával*), a' melyre nézve ezen Magistratus még azon estvéli 10 óraker rendkívül való gyülest tartván, hosszas tanátskozás után meghatározta, hogy a' Pruszsus Király' kívánságát telyesittse, melyhezképpest a' Bárót még ezen éjjel útnak indították Berlin felé.

A' *Monachiumi* újságlevelek a' gabonának odavaló különbkülömb esztendőkbeli árráról egy összehasonlító listromot adtak-ki, melly azt mutatja, hogy a' legrégibb esztendők között sem találhatik egy is olyan, melyben a' gabona árora oly nagy lett volna, mint a' folyó 1817-dikben volt. A' nagy különbözést eléggé mutatja a' folyó esztendőnek tsak az 1795-dikkal való összehasonlítása. Akkor tudniillik az odavaló mérő tiszta búzának ára 11 fl. 30 kr. a' rozse 9 fl. az

árpájé 7 fl. a' zabé 6 fl. — az idén pedig Junius' 17-dik napján a' buzájé 90 fl. 45 kr. a' rozsé 68 fl. az árpájé 53 fl. 53 kr. 's a' zabé 21 fl. 46 kr. volt.

Giessen városából ilyen kedvetlen történetet írnak a' *Frankfarti* levelek Aug. 18-dikáról: — „Itt (*Giessenben*) oly dolog történt e' hónap 15-dikén, melly miatt minden hazajokat és törvényes Fejedelmeiket igazán szerető betsületés Német alattvalókban felgerjedni kellett a' bosszszankodásnak. Sok itt tanuló Német ifiak, a' Rénuson túl lévő Bavarus és Hassus tartományokból valók, arra a' vakmerő bátorságra vetemedtek, hogy a' feljebb említett napon, mint a' Napoleon igen is nagyon esmeretes napján, ennek a' valahára már egyszer csakugyan senkinek nem ártható állapotra juttatódott embernek tiszteletére, közönséges helyen, néhány rendbeli Vivátot kiáltottak. A' tanuló ifjúságnak több része pedig ezen minden hazai szeretettel 's Német alattvalói érzékenységgel tsulódó tselekedetért megbosszszankodván, azonnal össze gyűlt, tsanatsot tartott, 's a' dolgot az Akadémiai Senátus' eleibe terjesztette, oly kérelemmel, hogy a' dolgnak mi voltát szoros vizsgálás' alá vétvén, a' bünösöket ezen fő iskolának kébeléből tiltsa ki, mert ők ezekkel többé egygyűlt meg maradni nem fognak. — Mit végzett az Akadémiai Senátus, még nem olvastuk.

Nagy Britannia.

Az a' Veneczeuai Diplomaticus Agens, kifelől a' *Londoni* Ministeri Kurir sok ideig vitatta, hogy ő nem hiszi, hogy Angliában valami oly Verbunkos lehessen, ki az *Amérikai* insurgensek' szolgálatajára ott Anglus tiszteteket verbuáljon fel, magához a' Kurirhoz egy levelet írván, arról tudósítja, hogy a' nem igaz, a' mit felölle némely *Londoni* irók erősíteniének, tudni illik, hogy ő azoknak a' tiszteknek, kiket az insurgensek' szolgálatajára felveszen, husz Quinee aranyokat (200 forintot) adna, mint szolgáló pénzt. — A' Kurir ezen Verbunkos Agensnek levelét közönségesen kihirdetvén, a' következett napi levelében a' szóban forgó Anglus tisztetekhez egy oly dorgalódzó beszédet intézett, mellyet az olyan újságolvasóknak, kik a' világi történeteknek folyamatajára tsak 25 esztendőktől fogva jól figyelmezttek, nem lehet, tsak némely hathatós kifejezéseire nézve is, méltó megbetsülés nélkül olvasni: —

„Ezen tárgyra nézve, úgy mond, a' melly felettébb fontos, egy kevésbé bővebben kibotsátkozni kívánunk, mint eddig tselekedtünk. Mi azon fiatal vitéz tisztjeinknek, a' kik talám arra a' kísértetre juthatnának, hogy magokat a' Spanyol insurgensek' ügye mellett való szolgálatra elszánnyák, eddig is tanátsoltuk 's most is tanátsoljuk, hogy jobban fontolják meg, mit tselekesznek. *Anglia* legnagyobb háládatossággal tartozik a' maga fiainak azon bátorsáért, buzgósáért, 's hazafiui indulatért, mellyel ezek őket védelmezték, akkor, mikor ennek jusait, és bátorságát oltalmazni kellett: de ugyan akkor, midőn ezeknek szározon vizen mutatott vitéz tselekedetjeiket bámuljuk, nem betsülhetjük más felől ily mértékben azoknak gondolkodása' módját, a' kik mint tsak szerentsevadászók, a' hardi munkát tsak mint keresetet úgy nézik, 's akármelly szempillantásban készek a' kardnak hüvelyéből való kirántására, mihelyest két nemzetet egymással tusakodni látnak, akár légyen ezen nemzetnek a' mi hazánkhoz valami közé akár ne' legyen. Ilát már most mikor azt látjuk, hogy nem két nemzetek között való törvényes háboruba, hanem rebelliseknek az anyaország ellen való segítésére rohannak lakánkfiai, már ekkor lehetetlen, hogy az ő katonai virtusaik eránt viseltető tiszteletünk undorodássá ne változzék által. Tudjuk mi azt, hogy sokak, a' kik ts'

magokat tartják nemes indulatúaknak 's megvilágosodottaknak, azt felelik nekünk, hogy ez a *Déli-Amerikai* hadakozás az emberiség' jusainak nagy tsatázása légyen: de mi azt tartjuk, hogy ha szintén akkor, mikor kezdetét vette ez a' hadakozás, lehetett is benne az igaz hazafiságnak valami kevés gráditsa, valami színe, rég elvesztette már ő ezen tulajdonságát az által, hogy annak a' rebelliónak, annak a' mindent felforgató hajlandóságnak mérge, melly Európát ily sokáig mindenféle inségekkel sanyargatta, Amerikába is által szivarogván, magát a' hazafiai hajlandósággal össze elegyítette. Akkor történt ez, mikor Északi Amerikából is, de kivált Fr.országból a' sok *Bonapartisták*, minekutánna önnön hazájokban megvetetésre 's arra a' kínos gyötrődésre jutottak, hogy többé senkinek se' árthassanak, az Amerikai lármanak hallására, mint a' tigrisek a' vérnek látására, oda tsalattattak. Mi azt gondoljuk, hogy ily emberekkel nem kellene Britannus tiszteknak össze elegyedni; gondoljuk, hogy a' Britannus tiszteknak nem illene azért a' mai néphajlandóságért (demokratziáért) vért ontani, melynek tsak rontás a' mozgató rugója, melly a' virágzó városokat, pompás palotákat, 's fényes templomokat, mint valamelly ördög, össze rontja, 's a' vadságnak épít tróust ezeknek omlásaikon. Hogy a' *Jakobinismus* nagyon dolgozik, ezt meg nem vallanunk ugyan lehetetlen, de más felől az is tagadhatatlan dolog, hogy ez az ő munkássága, egy Orkánnak, egy égésnek, 's egy pestisnek munkássága. A' revoluziónak kezdetétől fogva egész mostanig a' *Bonaparte'* és a' Frantzia ármáda' köpébe öltözködve, ez a' *Jakobinismus* járt Európában szerteszéllével mindenütt, keresvén a' kit elnyelhessen. Réá lehetett erre ismérni mindenütt, tudni illik Frantziaországban a' revoluzióskodás, összehalkodások, 's gyilkolódások által, Angliá-

ban pedig a' klúbozás, zsibongás, 's titkos plánmok' főzése által. Végre a' titkolódás nélkül való ditsekedhetésnek 's egyéb szemérmetlenkedésnek módjait megfosztatván, mostanában új. materiálakat gyűjt, mint valamelly minában (puskaporos gödörben) gyűladó' szerszámokat, 's tsak az időt és alkalmatosságot várja, hogy kanóztát ezen veszedelmes minának. néki tartván, ennek fellobbantása által a' népek' tsendességét 's függetlenségét ismét megzavarhassa. Az óta, hogy az ő nagy feje megaláztatott, minden iparkodását arra fordította, hogy a' népekkel mint eszközökkel élhesse a' Országló Fejedelmek ellen, önnön romlásokra. Ez a' lélek az, melly Frantziaországban meg nem szűnik azon iparkodni, hogy a' revoluziót megújithassa; ez a' lélek az, a' melly Angliában azt az Országlási alkotmányt felfordítani iparkodott, melynél a' világon jobb és böltebb soha nem volt; ez a' lélek az, melly az Északi Amerikai Egyesült Státusokban most a' hadakozásra való vágyodás tüzet éleszt; ez a' lélek az, a' melly *Pernambukóban* a' népnek egygyik részét feltüzeltte vala arra, hogy az Országló Kormányt erőszakosan magáévá tegye, 's a' más részt megfoszsa és elnyomja; ez a' lélek az, a' melly most Spanyol Amerikában a' maga mérgit minden felé kiönteni iparkodik; ez a' lélek az, melly ezen békeséges időben, mint ha legtüzesebb hadakozás volna, a' tengereken való minden kereskedésnek útját a' maga prédáló tsordái által úgy ketté szakasztotta, 's ez az a' lélek, melynek beszívására 's ezutánni elterjesztésére tehát a' jó indulatú vitéz Anglus tisztek, mostanában Amerikába mennek.

Azok a' Londoni újságlevelek, melyek a' Ministerekkel ellenkezni szoktak, a' napokban nyúghatatlanokdva emlegették vala, hogy a' Spanyol Utvar az Anglus Országlósékhöz folyamodván ts ettől

a' maga' elpártolt plánta tartományainak visszatérítetésekre segedelmet kérvén, ez azt attól megtagadta volna, melyre nézve a' Spanyol Udvar az Orosz Országlószékekhez folyamodván ettől kért volna ugyan azon célra segítő seregeket, költsönben Majorca szigetét igérvén oda, a' melynek, tudniillik ha Anglia a' Középtengeren ily hatalmas vetelkedő társra találna, reá nézve a' kereskedés' dolgában 's egyéb tekintetben is káros következtései lehetnének. Most ilyen tizikelyt adott ki ezen tárgyra nézve az említett Kurir: — “

„Botsátkoztak - é a' *Madridi* és *Petersburgi* Udvarok egymással alkudozásba affelett, hogy ez annak, a' maga Amerikai pártos tartományai ellen segítséget adjon, ez egy Angliát nem illető, 's Angliára nézve igen tsekély kérdés. Elég idő lesz a' félelmeskedésre, mikor ok leszen is reá: de minden hirért, melly reggel születik 's este elenyészik, kardra kapni, e' gyávaságot 's gyengeséget mutatna inkább, mint böltsességet. Tegyük-fel, hogy mind igaz, a' mit az ellenkező részen lévőek erősítenek; tegyük-fel, hogy Spanyolország Angliától segítséget kért, és nem kapott; és hogy azután az Oroszbirodalomhoz folyamodott 's ennél szerentsésebb volt: mi köze ehez a' mi Országlószékünknek? Ha tsak nyilvánosan erőszakoskodni, ha tsak a' más Országlószékek' lépéseit gátolni nem akarjuk, különben mire való lenne nekünk oly Udvarok' dolgába avatni magunkat, kik tsak a' magok ügyit-baját igazgatják? Az igazat megvallván a' véllük-ek ellenkező résznek az a' meghívása, hogy magunkat most minden igaz ok nélkül idegen dologba avassuk, nagyon kevésbé illik azokhoz, a' kik eddig örökké tüzesen protestáltak, azért, hogy Országlószékünk idegen nemzet' ügyébe avatkozik, még akkor is, mikor tagadhatatlan kéntelenség által kényszerítettett. Bűn-é az ezeknek

szemeikben, ha magunkat semmibe nem avatjuk, mikor különben rebelliseket kellene segitenünk? Az ijedség gyöttri őket, hogy azt hallják, hogy az Oroszbirodalom, hallomás szerént, segíteni fogja Spanyolországot, nem azért, hogy attól félnének, hogy ez a' segedelem általmára fogna lenni Angliának, hanem azért, hogy a' rebelliseket vissza téríthetné az engedelmességre. Még azt senki kétségbe nem hozta soha, hogy valamely nemzetnek jussa ne legyen a' másikkhoz való folyamodhatásra, mikor a' rebellió' terjedésének gátat kell tenni; 's ez ellen tsak akkor lehetne protestálni, mikor a' segedelemért oly nagy jutalom ígértetne, melly megzavarhatná az Európai jó rendnek nagy szövetségét. Minden embernek jussa van azt tselekedni, a' mi által más embernek jusait meg nem sérti: ez a' feltétel pedig az Országlószékekre is alkalmaztatható. Tudjuk mi azt, hogy a' *Revolúziós Metaphysicusok* a' magok nyelveken azt szokták erősíteni, hogy Spanyolországnak az ő plántatartományival való tusakodásában az emberi jus, játékra van kitétetve. De mi, előbb, hogy sem ezt a' tudományt helybehagyhatnók, szeretnők ha megtanítanának az ellenkezők arra, hogy mikor vesztette-el Spanyolország azon századoktól fogva birtjussát, hogy Amerikai plántatartományain uralkodhassék? Az emberi egészséges értelemnek legeggyűűbb képzeletei lére fatsarhatja a' kifejezéseknek hamis elmagyarázása; 's valameddig a' *törvényes hatalon ellen való feltámadás* ezen döjös nevezetek által fejeztetik-ki: *Szabadság, Függetlenség*, a' gondolkodni nem tudó vagy rosszszül gondolkodó emberek mind addig megtsalattának, 's másokat is megtsalnak. Mi ugyan ezen megtsalattatáson már szerentsésen által estünk: hanem az új világra (Amerikára), mint az ott elhatalmasodott inségek mutatják, reá ragadott az ó-világ' példaadása. De mi

ó-világ' lakosai is, még mind 'ez ideig nem aráthatjuk azon tusakodásainknak természetit, mellyek a' Republikai fanatismusnak esztelen kitesapongásait Európából kikergették. Annak veszedelmes tudományai általuszták az Atlás' tengerét, 's talán Amérikában is az Európai melancholicus Dramáknak kell eljádódnia, előbb hogy sem azok az igasságok, mellyek nekünk tsendességet szerettek, azt a' hideglelést megtörhetnék, melly most ott a' népeket a' veszelem' örvénye felé ragadja. Az Amérikaok a' szabadságnak és függetlenségnek azon tünémenyét, melynek szülője a' révoitúzió 's védlője a' hazafiak közt való kadakozás, mint újságot, egész buzgósággal befogadták magokhoz; 's azt gondolják bolondúl, hogy a' tere, boldogságot fog köztől szülni: de hünös czélzások mellett megmaradván, számtalan szenvedések után őket is az a' tudomány fogja megtéríteni, a' melly Európát megtérítette. Számtalan mészárlások, számkivettetések, bünhüdések, és inségek után végezetre ők is arra a' pontra fognak visszatérni, a' melyről eltávoztak vala, 's nem tesznek egyebet, hanem csak egy újabb nevezetes példáját fogják adni annak, hogy ők is ki akarták kevély bátorsággal vetni a' Státust a' maga régi sarkából 's újat és jobbat akartak felépíteni. Mennél hamarabb eljöhet az ő jobb útra leendő igazittatások, annál kívánhatóbb. Ha ez egyedül az anyaország' ereje által megeshetik, nekünk annál kedvesebb, mivel hogy azt fogja mutatni, hogy az anyaország maga fenntarthatja ezen zenebonás tartományokban a' maga hatalmát: de ha szükséges talál lenni, hogy ezen czélnak eléréjére több Státusok egyesítsék erejeket, ezen esetben is kezeséget találunk mi a' legújabb történetek' példáiban arra nézve, hogy az ilyen összeszövetkezett erő, nem mint magános nevedésnek, hanem mint a' világ' tsen-

deségének 's boldogságának eszköze, úgy használtatik. Mi nemü részt fog Anglia ezen munkába jádzeni, azt az idő mutatja-meg. De úgy fogja ő ezen tekintetben magát viselni, hogy akár miképpen üsön-ki a' dolog, bizonynyal nem fog azon politikának gyalázatjára lenni, melly őtet az Európai nemzetek között arra a' magas poltzra emelte, mellyen most áll. Anglia vért ontott ez ideig az emberiség' ügyiért, 's feláldozta kintseit: de nem azért a' fattyú, képzeleti, és rontó ügyért, a' melly szövetségbe van a' hitszegéssel, igasságtalansággal, despotassággal, 's országfoglalásnak zomjuzásával; nem azért az ügyért, mellyet a' hitszegés gondolkí, a' rebellió táplál, 's a' kard tart-fenn, hanem azért az ügyért, mellyet a' példák által tanító Historia, mint a' boldogságnak egyetlenegy eszközét úgy fejteget-ki a' világ' szemei előtt, 's a' mellyet, mint az emberek boldogságának legjobb eszközét az igaz Philosophia talál-fel; azért az ügyért, melly már minden intézetekben mély gyökeret vevén, soha ki nem irtathatik a' nélkül, hogy a' Státusnak egész épülete össze ne rázódjék, és sarkaiabol ki ne fordúljon. Ezekért áldozta-fel Anglia a' maga vérét és kintseit, 's minekutánna legszebb győzedelmeket aratott, nem félhetünk, hogy már most attól, hogy ezeknek betsét, principiumainak az indulatokért való feláldozása által, egy vagy más módon meghalványulni engedje."

Északi Amerika.

Az a' tengeri biztosság, melynek azt a' parantsolatot adta eleibe az országlószék, hogy az Egygyesült Státusoknak északi partjain keresse-ki a' legjobb helyet egy fegyveres háznak 's tengeri magazinumnak felállittatására, egyszersmind arról is rendelést vett, hogy az Egygyesült Státusoknak minden tengerpartjait

rajzoltassa-le; a' hajókat pedig, mellyek ezen nagy munkára szükségesek fognak lenni, gyakorlás végett kormányoztassa áfú tengeri tiszték által.

Mac-Gregor, minelutánna a' Floridai partok mellett *Amélia* szigetét el foglalta volna, két, mint az újságlevelek magókat kifejezik, tsupa Bonaparte-proklamációkat intézett ott, egygyet a' lakosokhoz, mást a' maga katonáihoz, kiknek segedelmekkel a' szigetet, ditsősségesen, az az egy tsepp vérnek kiontása nélkül, elfoglalta. — Biztatja a' lakosokat, hogy meg ne ijedjenek az ő seregének a' szigeten való véletlen megjelenésétől, mert e' tsaki azért ment oda, hogy ezen szigetnek lakosait is részesítse Columbia megszabadittatásának munkájában. Amérikanak Columbia nevezetet ad. Mint Bonaparte 's az ő Generalisai régen, az emberiség' megavúlhatatlan jusait, a' természetől a' maga fainak adatott ajándékokat, 's az istentől magától egyenesen származó jusokat emlegeti sokat; 's hogy az ő proklamációja a' Bonapartéjéitől telyességgel semmit se különbözzék, minelutánna annak első részében, azt ígérte volna, hogy az ő katonáitól semmit se féljenek, mert azok a' személyt és tulajdont egész betsületben tartják, alább meginti őket, hogy, ha tsakugyan talátnának a' lakosok között olyanok, kiknek a' nékik ajánlott függetlenség tettezni nem akarna, tehát az ilyeneknek 6 hónapok engedtetnek, hogy az alatt házaik' dolgát elintézhessék, tulajdonaikat eladhassák, 's akkor a' szigetet oda hagyassák. — Mit tegyenek mind ezek, így szoll a' Londoni Kurir, magyarázni sem kell. Nem egyebet tudniüllik, hanem tsak azt, hogy egy idegen (*Mac-Gregor* Skotziai Anglus) kiszáll egy szigetre, a' melly minden más nemzetekkel békeességben él, 's azt prédikállja ott, hogy ő

azért ment oda, hogy azon pontról, Columbia szabadságát jóllehet oltalmazni, hogy ő ezen munkában az ott lévő lakosokat is részesíteni, 's ezen szabadságnak őket magókat is részeseivé tenni akarja, még pedig oly hathatósan, hogy még arra is szabadságot enged nékik, hogy a' kinék közzülök ez az ajándék tettezni nem találna, sátor fáját felszedhesse, 's házat tüzít a' háta megé hagyván, fél esztendő alatt odamehessen, a' hova tettezik. Ebben áll az új módi szabadság és függetlenség.

Déli Amérika.

A' Veneczuelát illető legújabb tudósítások a' Bostoni, újságlevelekben talátnak, mellyek szerént ezen új országnak Admirális Brion, sürgető utasítást vett a' fő vezértől Bolivártól, hogy haladék nélkül indíttson útnak az Oronoko torka felé néhány fegyveres hajókat, oly rendellessel, hogy azon Királyi hajókat, mellyek Guyanában minden felvehető vagyont felraktak, 's mind ezekkel a' gazdagságokkal, a' mellyeket 4 millió tallérokra lehet betsülni, most *Angustora* váránál állapotak-megfogja-el Maga Bolivár *Angusturától* nem messze tanyázik egy armádával, 's az Oronoko vizén is közel 50 minden féle nagyságú fegyveres hajói vagnak, mellyeket ő a' Spanyoloktól elvett ágyukkal rakott-meg, mellyekkel most itt majd amott megtámodja a' Királyi hajókat: hanem tsakugyna úgy látszik, hogy nagyobb erővel vagnak ezen vizen a' Királyi hajók, mint az úgy nevezett *Independensek*, 's ez az oka, hogy Bolivár *Briont* megszollította, hogy itt a' tengeri erőt, minden kitelehető módon szaporítsa. A' melly hajókon *Mac-Gregor* *Amelia* szigetének elfoglalására ment, azok is ezen *Veneczuelai* Admirális *Brion* alá tartoznak.

Ki-szemelt Dolgok.

A' Pruszsus Király, a' ki néhány napoktól fogva Gróf *Ruppin* név alatt Párisban tartózkodik, a' Királynak 's a' K. Familiának meglátogatására való menetelekör a' Szent Lélek Rendet tette-fel. *Oudinot* Marschal, ki a' Királynak tiszteletére a' Frantzia határszélig eleibe ment vala, Fekete Sas czimert kapott tölle. Hogy melly nagy barátság uralkodjék Frantzia és Pruszsia országok között, azon éjjel, mellyen *Oudinot* a' Pruszsus Királyhoz érkezett, a' Pruszsus seregek' tanyáján e' volt a' parola szó: *Frantziaország 's a' Bourbonok.*

Frantziaországnak Déli részén oly nagy szárazság uralkodik, hogy *Toulousében* 's egyéb városokban, közönséges imádságok tartatnak az essőért.

Azok az 59 Trappista Szerzetesek, kik a' revolúzió alatt *Angliában* találtak menedek helyet, Augustus 7-dikén ismét vissza állítottak az Alsó Ligerisi departamentben *Meilerayben* lévő régi Apáturságba, a' hol azelőtt laktak.

Lille nevű Fregát a' Marsiliai kikötőhelyben, mellyet a' vegre készítette vala útnak a' Frantzia Király, hogy a' világot evezze körül, egyszeriben három helyen vetettlángot, és elégett. Nem kételkednek rajta, hogy feltett czéllal ne' gyujtották volna meg.

B é t s.

Itt a' tegnapi vasárnapi ájtatosságok' alkalmatosságával az idevaló Fejedelmi Ersek'rendelése szerint, az ő megyéjébéli minden templomokban háláadó imádságok tartattak az idej gazdag aratásért.

Az *Erdélyből* érkezett tudósítások szerént Császár és Császárné ő Felségeket fényes pompával 's tsaknem leirliatallan örvendezésekkel fogadták Kolosvárt, a' hova Augustus' 18-dikán (nem 17-dikén) estve felé 6 óratájban érkeztek - meg ő Felségek. Előbb Fels. Urunk, 's nem soká azután Fels. Aszszonyunk érkezett-meg. Az Ország' Nagyjai, tudniillik a' Fő Kormányozó Ur ő Excellentiája, a' Kommandirozó Generális, a' Püspök Ur ő Excellentiája, a' Státusok' Elölülője, a' Kormányozósék' tagjai 's több más politikai és katona fő tiszt Urak, Generális Gróf *Bánffi György* 's mások, a' Fő Kormányozói Háznak kapujában várták és tisztelték ő Felségeket, a' hova beszállottak. A' város szépen meg lett volna estvére világosítatva, hanem a' nagy szél és záporossá kioltotta. Mint hallatott Augustus 28 - dikán szándékoztak ő Felségek *Szeben* felé tovább indulni. Minden napjait az Ország' boldogítására 's terheinek elhárítására fordítja ő Felsége. Augustus' 22-dikén az Ország' fő gazdaságát (administratzióját) illető tanátsban volt jelen ő Császári Felsége, a' melly négy órát tartott. Felséges Aszszonyunknak is minden lépéseit, megannyi anyai jótélmények követik mindenütt, a' hol megjelenik. — *Szebenbe*, mint a' *Bukares-ti* tudósítások jelentik, tisztelő követséget küld az Oláhországi Fejedelem ő Felségekhez, még pedig a' maga vejét *Ban Arghiropulót*, a' ki egyszermind nemely Napkeleti ajándékokkal is fog Fels. Aszszonyunknak a' Fejedelem nevében kedveskedni.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Aug. 29-ik napján 315 $\frac{1}{2}$ — 30-dikán 314 $\frac{1}{2}$ — Sept. 1. ső napján 312 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Arany. Aug. 30-dikán; — Császári: 15 fl. — Hollandus 15 fl. 10 kr.

A' Marhahúsnak fontja Bétsben, Septemberre, 31 krajtzarra határozatott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest Augustus' 27-dikén. Örömmel olvassuk a' Hazai Tudósításokban két ifjú Mánásainknak a' tudományokban tett szép előmeneteljeiket. Az ifjú Gróf *Károlyi István* úr már Juliusban nyilván való próbát tett a' Hazai Törvénynek minden ágazatiból a' Pesti Universitásban. Augustus 24-dikén pedig, Gróf *Majláth Antal*, Nagy Méltóságú Gróf *Majláth József* úr ö Exc.jának fia a' *Philosophia* Doctorságának elnyerése végett tudományos vetélkedést tartott az Universitásnak nagy szalájában. Jelen voltak ezen Ország Birája, 's az Universitásnak Praese-se, Nagy Méltóságú *Ürményi József* úr ö Exc.-ja, kinek voltak ajánlva az állítások is, — továbbá Nagy Méltóságú *Almásy Pál* úr ö Exc.-ja, Kir. Fő Lovász Mester, — és az ifjú Grófnak Édes Attya számos egyházi, és világi Fő Uraságokkal. Ha átallyában a' tudományos pallérozottság' útján ditsőül meg a' Nemzet; és tsak azoktól lehet reményleni, hogy valaha ápolgatni fogják a' *Minerva*' híveit, a' kik magok is szeretik gyakorolni a' tudományokat: ki ne örülne, midőn hallja, hogy Hazánknak leendő oszlopai ilyen záloggal biztatnak előre bennünket, hogy nyugottan néznénk szembe azzal az idővel, mellyben az ő kezekre fog a' kormány kerülni?

Arva Vármegyéből. — Már 26 egész esztendeje, miolta Vidékünk Püspöki-Canonica Visitatióval nem ditékedhetik. Méltóságos *Cseh István* úr Belgrádi felszentelt Püspök, és a' Szepesi üresen lévő Püspöki Széknek Generalis Vicariusus Julius' 8-dikán indult el, hogy ezen Fogyatozást Fő Pásztori jelenléte-vel kipótolná. Minden felé a' leg forróbb rhjándósággal és inneplési Izeremoniákkal fogadta Fő Pásztorát a' Vallás' Fejeit

örömmel látó Nép. Hogy melly igen kívánatos és szükséges volt a' tisztelt Püspök úrnak ezen tselekedete, meg tetszik tsak abból is, hogy ezen Canonica Visitatiónak alkalmatosságával több mint 19,000 lelkeket vigasztaltattak meg a' Bér-málás' Szentségével.

Beregh Vármegyéből Augustus' 10-dikén. — Szívszakadva várta az aratást minden felé a' szegénység. Sokakat ki is ragadott ez az éhelhalásnak, és a' gyászos inségnek torkából, sőt majd minden Tájékaín Hazánknak bőven ki pótolattak a' sínlődő szegénységnek szükség-gei. Mi sem panaszolkozhatunk az Isteni Gondviselés ellen; mivel mind gabonánk meglehetősen termett, mind szállós kertjeink középszerű szüretet ígérnek. Az eddig rajtuk uralkodott szükség és drágaság lassan lassan szünni láttatik. De tsak ugyan, részszerént mivel már az emberek hozzá vannak a' nagy árhoz szokva, részint pedig a' pénznek ritkasága miatt még most is drágán kél nálunk az élet. A' Buzának köhle most is 32 fl., a' Rozsá 24, a' Kukoritzáé 36, Zabé 12, az Árpáé 14 Forint. — Más élelemre tartozó dolgoknak is nagy árrok van, nevezetesen: a' vajnak ittzeje 2 forint, a' boré 24 kr., a' marhahúsnak fontja 16 kr. A' minek az a' szomorú következése van, hogy a' szegény köznép még most is éhezik, és vetni valója nem lévén előre fél a' jövő esztendei nyomoruságtól. Ehez járul még az is hogy holmi vad, és ártalmas eledelekkel magokat megrontván petétsben és daganatban halnak. A' mi ez előtt nagy ritkaság volt, most már az is ottan ottan meg történik, hogy tudni illik lopás és tolvajság által segítenek némelyek magokon. Nem régen *Munkács* körül két embert, más kettőt *Huszth* körül, éppen tegnapi pedig *Kövesden* egy Zsidót öltek meg az ilyen úton állók.